

bragt i kommissionen og skal sidde og udrede det her.

Hr. Frank Dahlgaards daværende parti og dets allierede på højrefløjen kunne have fået den norske løsning, hvis de ville. Det ville de ikke, og derfor blev resultatet, som det blev. Hr. Frank Dahlgaard har kun sig selv og sine egne partier at takke.

(Kort bemærkning).

Frank Dahlgaard (UP):

Til hr. Søren Søndergaard: Jo, der er da i hvert fald én i PET-kommissionen, som jeg mener er medlem af Det Konservative Folkeparti. Men som sagt er det jo ikke det, der skal være det afgørende. Jeg ved ikke, om der er to eller ...

Det afgørende for mig er, at den historiske undersøgelse bliver varetaget af folk, som ikke har indsigt, speciel viden på de områder, der er vigtige her, og som heller ikke har de sproglige forudsætninger i orden og kan tage til Moskva og læse på tingene. Det kan hr. professor Bent Jensen, og derfor kan jeg personlig sådan set godt beklage – nu er jeg jo en fri mand og en fri fugl i Folketinget – at man ikke på det punkt fulgte hr. Søren Søndergaards og hans partis anbefaling i sin tid, for så havde vi fået Bent Jensen med ind i det.

Til fru Elisabeth Arnold vil jeg bare sige, at vi kender jo alle sammen hele forløbet omkring PET-kommissionens nedsættelse, og det startede ensidigt med at være PET, der var under anklage og skulle undersøges. Jeg forstår godt, at V og K – jeg selv var med dengang, og det er jeg ikke ked af – ikke ville være med i det, som det udviklede sig.

Der var en ting til, jeg ville sige til sidst til hr. Søren Søndergaard, som spurgte, om jeg ønskede, at det kun var venstrefløjen, der skulle undersøges. Nej, det skal selvfølgelig undersøges hele vejen rundt.

Første næstformand (Ole Løvig Simonsen):

Hr. Per Kaalund som ordfører.

Per Kaalund (S):

Statsministeren og justitsministeren har på udmærket vis redegjort for, hvilke initiativer der er taget, som svar på forespørgslen her.

Det gælder dels, at der vil blive rejst konkrete sager, hvis der er anledning til det, med efterforskning, retsforfølgelse osv. Det gælder dels PET-kommissionen, som vi har, og det gælder

dels DUPI, Dansk Udenrigspolitisk Institut, som er anmodet om at udarbejde en hvidbog.

I Socialdemokratiet vil vi selvfølgelig med interesse afvente resultaterne af disse initiativer, og vi har samtidig noteret os justitsministerens bemærkninger om, at afhængigt af, hvordan disse undersøgelser og redegørelser falder ud, og hvad resultatet bliver, kan det være nærliggende i givet fald at foretage en sammenfatning omkring den ydre trussel, som vi var udsat for under den kolde krig, og det indre pres, der var mod Danmark i samme periode.

Den kolde krig er jo en næsten 50-årig periode, og den vil helt sikkert også fremover blive genstand for mange historiske beskrivelser, udrædninger, forskning, doktordisputater osv. på samme måde, som Anden Verdenskrig her endnu 55 år efter afslutningen stadig er genstand for stor interesse.

Når omfanget og karakteren af danskernes samarbejde med myndigheder i Sovjetunionen og de østeuropæiske diktaturer, som det fremgår af forespørgslen fra hr. Frank Dahlgaard, ønskes afdækket, som det hedder, så skal man huske på, at der var tale om lande, som Danmark officielt anerkendte. Vi havde diplomatiske forbindelser med dem. Disse lande var medlemmer af FN, der blev indgået Helsinki-aftaler, nedrustningsaftaler osv. Vi havde handelssamkvem med dem, eksport/import. Der var sportsligt og kulturelt samarbejde. Så der var mange danskere, der på forskellig vis samarbejdede både i det officielle offentlige system og privat med de nævnte lande.

Men forespørgeren, hr. Frank Dahlgaard, har jo sikkert tænkt på danskere, der samarbejdede ulovligt, illegalt og samfundsskadeligt med disse lande, og selvfølgelig har disse lande søgt at påvirke Danmark politisk, vores forsvar, vores sikkerhedspolitik, økonomi osv., og de har givet også udført efterretningsvirksomhed her i landet, hvervet agenter, udført spionage mv. Men derfra og til at gøre alle, der på den ene eller anden måde har samarbejdet med myndigheder i disse lande til såkaldte kollaboratører, der skal stilles til ansvar, er der alligevel et stykke vej.

Jeg har jo så spurgte hr. Frank Dahlgaard, hvad der menes med kollaboratører, og jeg må sige, at det er rigtigt, at man godt kan opfatte, at Sovjet havde besat flere af de østeuropæiske lande, men Danmark har jo som sagt ikke været besat.

I tilknytning til hr. Frank Dahlgaards forespørgsel vil jeg gerne medgive, at der er en hel del danskere fra næsten alle dele af samfundet